

สรุปผลการดำเนินงาน
โครงการทดลองเลี้ยงแกะและสัตว์ปีก
ตามพระราชดำริ บ้านร่มฟ้าทอง

ดำเนินงานโดย
จังหวัดทหารบกพะเยา
กองทัพนาคที่ ๓

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒

โครงการทดลองเลี้ยงแกะและสัตว์ปีก ตามพระราชดำริ บ้านร่มฟ้าทอง

ความเป็นมา

เมื่อ ๒๐ ก.พ. ๕๐ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมราษฎร และสมาชิกโครงการศิลปาชีพ บ.ร่มฟ้าทอง หมู่ ๑๘ ต.ปอ อ.เวียงแก่น จว.เชียงราย มีราษฎรเข้าเฝ้าบนศาลาที่ประทับทรงงาน คือ นาง อะตอแลเชอ อายุ ๓๐ ปี อยู่บ้านไม่มี

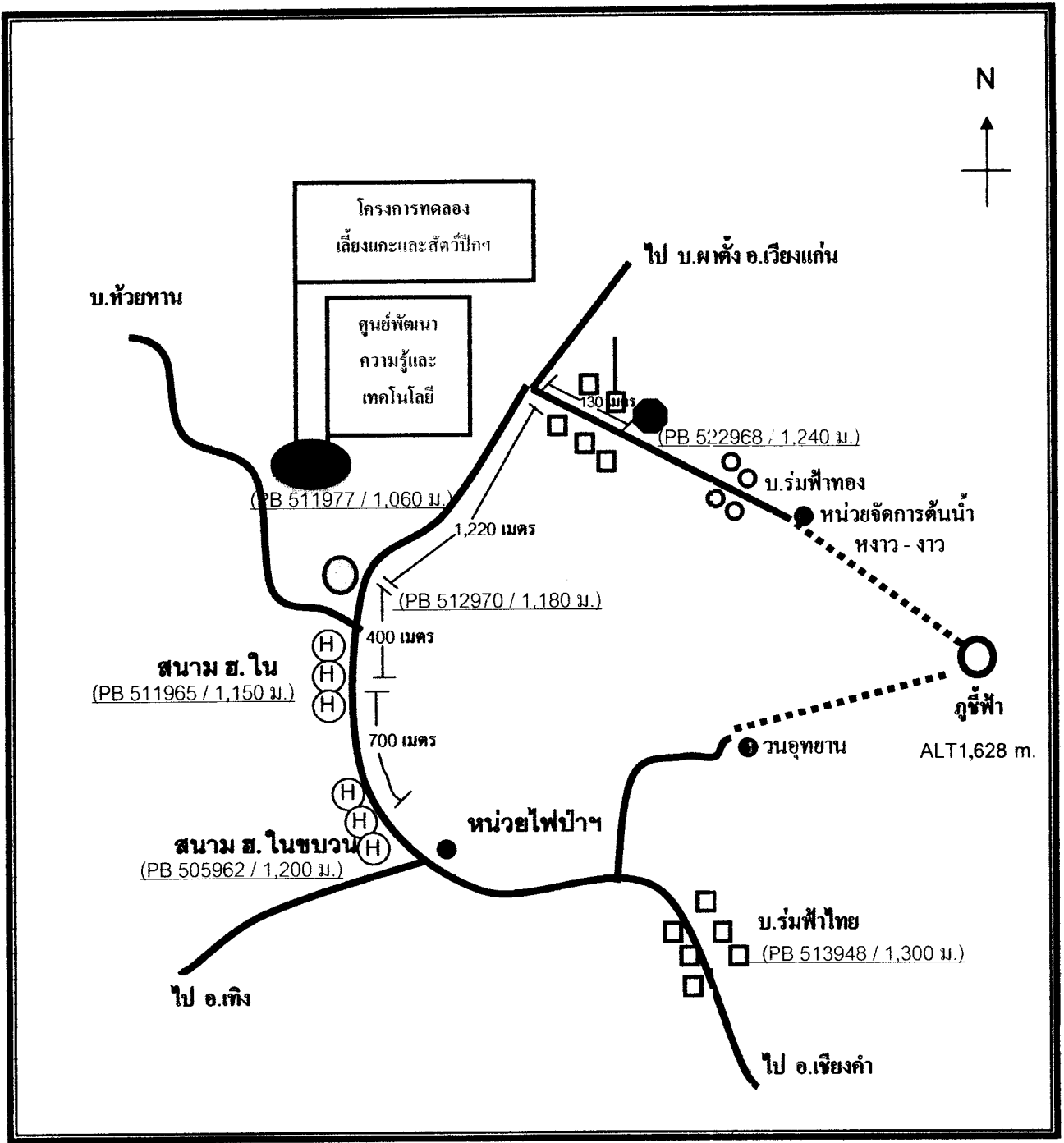

เลขที่ หมู่ที่ ๕ ต.ปอ อ.เวียงแก่น จว.เชียงราย มีสภาพยากจน สามีติดฝิ่น สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระดำริจะให้ทดลองเลี้ยงแกะ เพื่อเอาขนแกะมาทอผ้าคลุมไหล่ แต่ต้องขอนำไปศึกษาดูก่อน และ นางมอ แซ่ย่าง อายุ ๓๒ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๖๗ หมู่ที่ ๕ บ.ห้วยห่าน ต.ปอ อ.เวียงแก่น จว.เชียงราย สามีเสียชีวิต สภาพยากจนมาก เลี้ยงไก่ไว้มากแต่เป็นโรคตาย เหลืออยู่ ๓ ตัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ คุณสหัส บุญญาวิวัฒน์ ลองไปสอนให้เลี้ยงไก่อย่างถูกวิธี

ต่อมา ศอป.โครงการ พมพ.คอยขาวฯ จึงได้ประสานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดหาพื้นที่ในการจัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่าง และได้พื้นที่พิกัด พที่ ๕๑๑๕๗๗ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐ ไร่ เป็นพื้นที่จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่าง ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โครงการทดลองเลี้ยงแกะและสัตว์ปีก ตามพระราชดำริ บ.ร่มฟ้าทอง” ตามวิทยุ ทท.๑/กอร.รมน.ภาค ๓ ที่ นร ๕๑๐๖/๕๕ ลง ๒ ก.พ.๕๑

ที่ตั้งกิจกรรมในโครงการ
แผนผังพื้นที่โครงการทดลองเลี้ยงแกะและสัตว์ปีกฯ/
ศูนย์พัฒนาความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตร

ที่ตั้งโครงการ

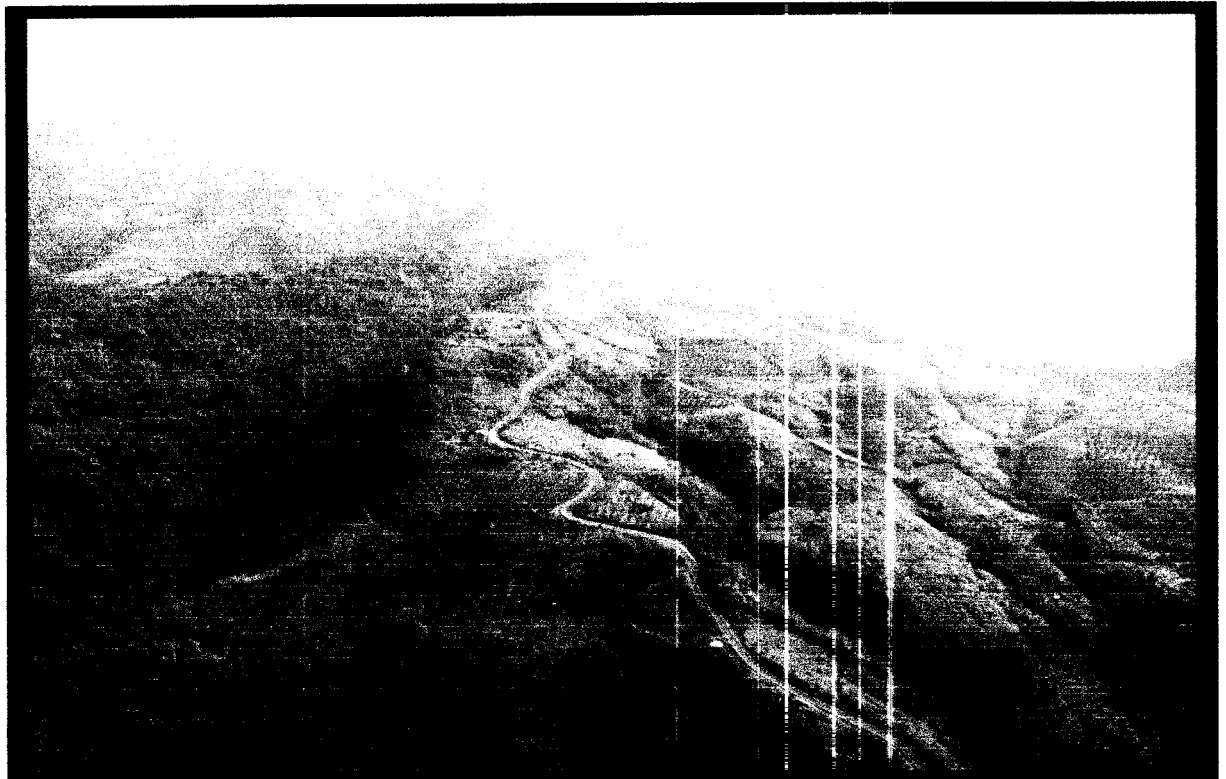
บ้าน ร่มฟ้าทอง พิกัด พีบี ๕๑๑๕๗๗ หมู่ที่ ๑๘ ตำบล ป่อ อ.เวียงแก่น จังหวัด เชียงราย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑,๐๖๐ เมตร ที่ตั้งสนาม ฮ. พิกัด พีบี ๕๑๒๕๗๐ สูงจากระดับน้ำทะเล ปานกลาง ๑,๑๘๐ เมตร

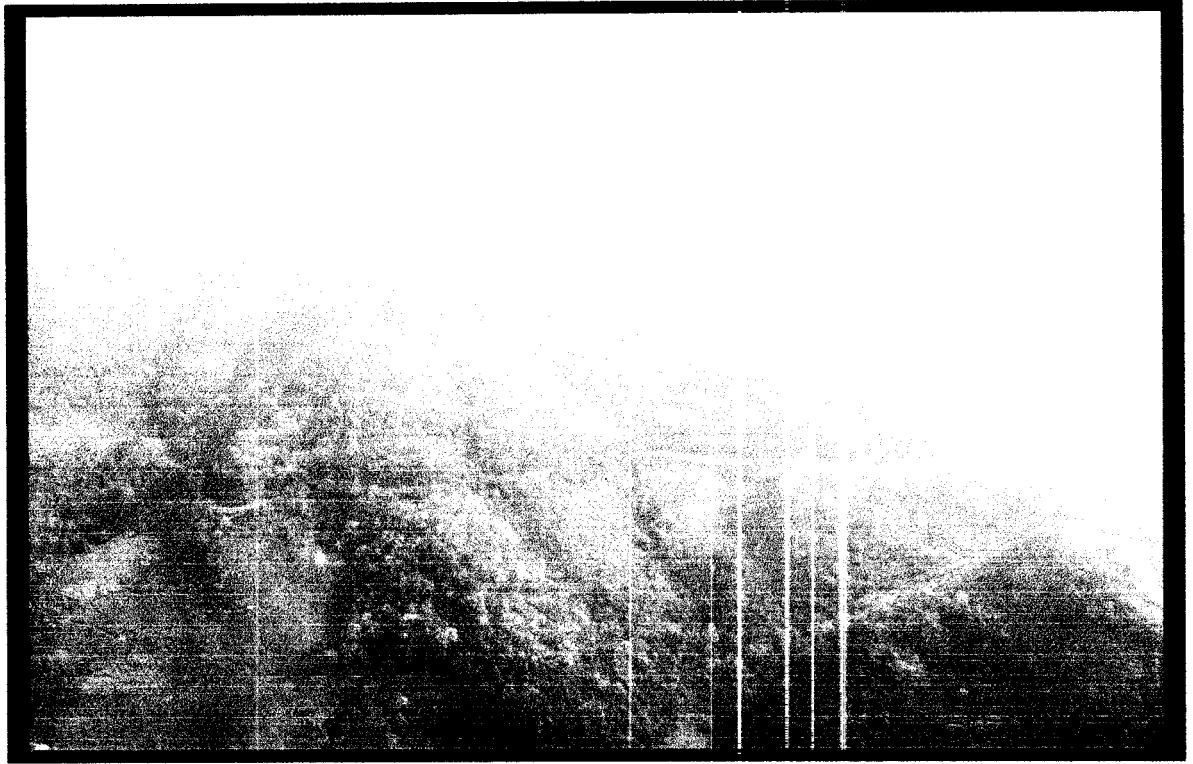
อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	จรด	บ้านร่มโพธิ์เงิน ต.ป่อ อ.เวียงแก่น จว.เชียงราย
ทิศตะวันออก	จรด	แขวงบ่อแก้ว แขวงไชยบุรี สปป.ลาว
ทิศตะวันตก	จรด	บ้านห้วยห่าน ต.ป่อ อ.เวียงแก่น จว.เชียงราย
ทิศใต้	จรด	บ้านร่มฟ้าไทย ต.ดงเต่า อ.เทิง จว.เชียงราย

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า ภูเขาสูงสลับซับซ้อน เป็นป่าลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ และสลับร่องห้วยมีพื้นที่ราบน้อย และเป็นพื้นที่แปลงเล็ก ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยความสูง ๑,๒๐๐ เมตร

ลักษณะภูมิอากาศ

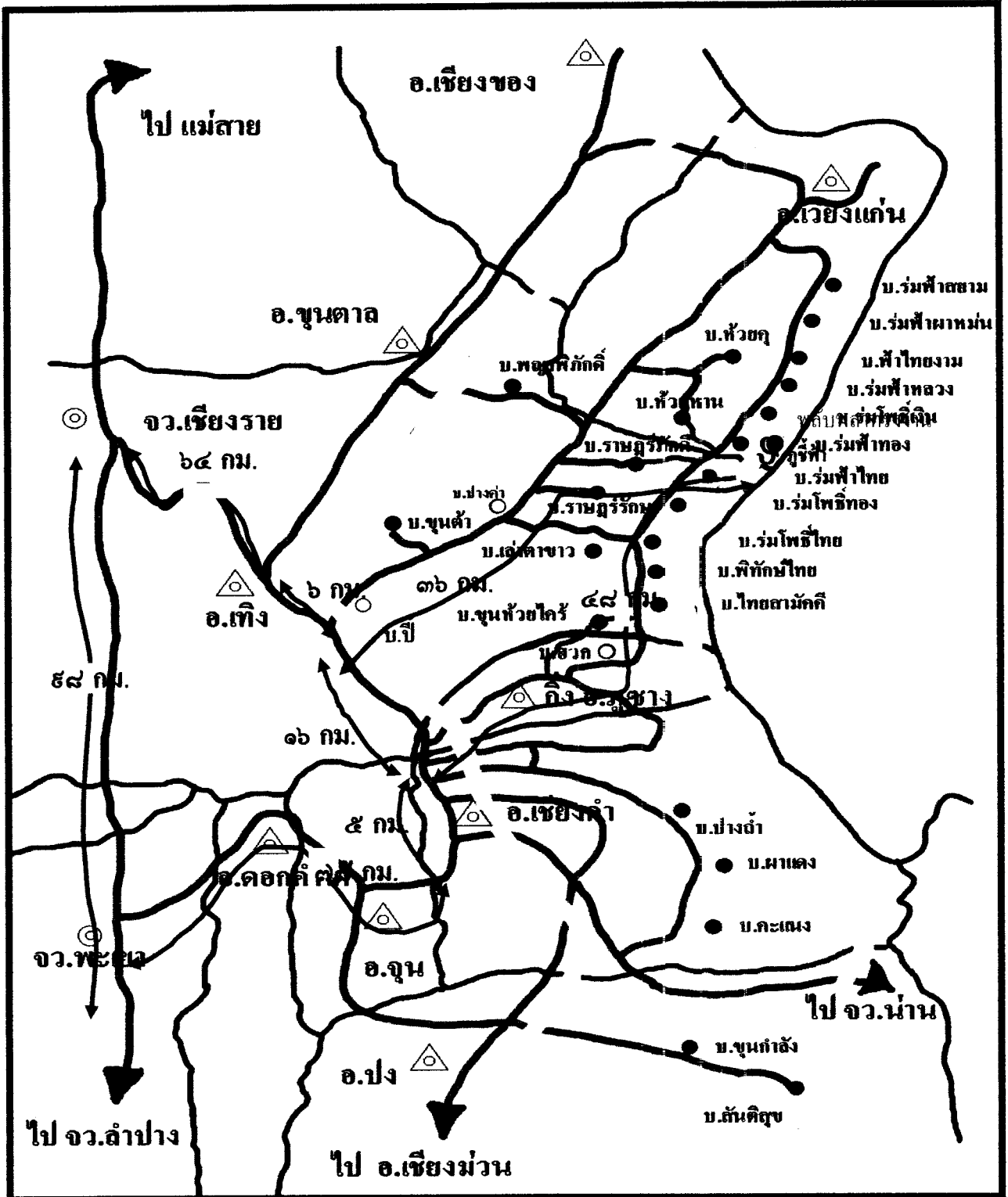
แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน , ฤดูฝน และ ฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดคือ ๓๐ c ในเดือน เมษายน และอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดคือ ๑๐ c ในเดือน ธันวาคม มีฝนตกมากคือเดือน สิงหาคม

การคมนาคม

เดินทางโดยรถยนต์เป็นหลัก เป็นถนนลาดยาง ใช้ได้ทุกฤดูกาล ระยะทางจาก จว.พะเยา ถึงพลับพลา
ทรงงาน บ.ร่มฟ้าทอง ๑๑๕ กม. ใช้เวลาเดินทาง ๒ ชม. ๓๐ นาที และ ระยะทางจาก จว.เชียงราย ถึง
พลับพลาทรงงาน บ.ร่มฟ้าทอง ๑๐๖ กม. ใช้เวลาเดินทาง ๒ ชม. ๓๐ นาที

แผนที่สังเขปเส้นทางคมนาคมจาก จว.พะเยา - ถึงพลับพลาทรงงาน และขึ้นภูชี้ฟ้า

พะเยา	→	ภูชี้ฟ้า	๑๓๑ ก.ม.
เชียงราย	→	ภูชี้ฟ้า	๑๐๖ ก.ม.

ระยะทางจาก จว.พะเยา – พลับพลาทรงงาน , ภูชี้ฟ้า

และ

ระยะทางจาก จว.เชียงราย – พลับพลาทรงงาน , ภูชี้ฟ้า

พะเยา	→	เชียงคำ	๗๘ ก.ม.
เชียงคำ	→	ปากทาง อ.ภูซาง	๕ ก.ม.
ปากทาง อ.ภูซาง	→	พลับพลาฯ และ ภูชี้ฟ้า	๔๘ ก.ม.
		<u>รวม</u>	<u>๑๓๑ ก.ม.</u>
พะเยา	→	บ.ปี่	๕๕ ก.ม.
บ.ปี่	→	พลับพลาฯ และ ภูชี้ฟ้า	๓๖ ก.ม.
		<u>รวม</u>	<u>๑๓๕ ก.ม.</u>
เชียงราย	→	เทิง	๖๔ ก.ม.
เทิง	→	ปากทาง บ.ปี่	๖ ก.ม.
บ.ปี่	→	พลับพลาฯ และ ภูชี้ฟ้า	๓๖ ก.ม.
		<u>รวม</u>	<u>๑๐๖ ก.ม.</u>

ข้อมูลประชากร

ลำดับ	เผ่าหรือหมู่บ้าน	จำนวนประชากร				รวม	หมายเหตุ
		ชาย	เด็กชาย	หญิง	เด็กหญิง		
๑	บ.ร่มฟ้าทอง	๒๘	๒๔	๒๖	๒๘	๑๐๖	

การปกครอง

นายอำเภอเวียงแก่น นาย เรวัต ประสงค์ กำนันตำบลปอ นาย บุญเชิด วงศ์ภาไพศาล
ผู้ใหญ่บ้าน บ.ร่มฟ้าทอง นาย ทรงเดช ยอดมณีบรรพต ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒ คน นาย สาโรจน์ อนุชิตวรการ
นาย นฤดิพงษ์ กวีลการกา สมาชิก อบต. ๒ คน นาย พิชิต สนธิ, นาย พงษ์ปรีชา แซ่ย่าง
พระราชดำริเพิ่มเติม เมื่อ ๕ มีนาคม ๒๕๔๕ ไม่มี

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อสนองพระราชประสงค์ของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตามพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พื้นที่ทรงงาน)
๒. เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพแผนใหม่ ลดการตัดไม้ทำลายป่าเพื่อทำไร่เลื่อนลอย และการปลูกพืชเสพติด
๓. เพื่อให้ราษฎรมีทักษะในการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
๔. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับราษฎรในพื้นที่
๕. เพื่อให้ราษฎรมีแหล่งอาหารในพื้นที่
๖. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับราษฎรให้ดีขึ้น
๗. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธีของกิจกรรมที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผลให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
๘. เพื่ออนุรักษ์สภาพป่าไม้ในเขตพื้นที่ ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

เป้าหมาย

ราษฎรในหมู่บ้านร่มฟ้าทอง ต.ปอ อ.เวียงแก่น จ.เชียงราย และขยายผลไปสู่หมู่บ้านใกล้เคียงในพื้นที่โครงการ ทมพ.คอยยาว คอยผาหม่น คอยผาจิ

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินการจัดตั้งโครงการ ๕ ปี (๒๕๔๒ - ๒๕๔๖)

การสนับสนุนงบประมาณ

๑. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณค่าเบี้ยเลี้ยงกำลังพลจาก ทก.๑
๒. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร.

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. ขั้นตอนการจัดตั้ง

ได้แก่ การดำเนินการสำรวจแผนงาน ชุดประสานและควบคุมพื้นที่การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับราษฎรเตรียมความพร้อมต่างๆ และการก่อสร้างอาคารโรงเรียน ตามความจำเป็น ใช้ระยะเวลาประมาณ ๓ - ๕ เดือน

๒. ขั้นส่งเสริม

ได้แก่ การจัดทำโครงการ/กิจกรรมนำร่อง อาจจะเป็นการทดลองและส่งเสริมไปพร้อมๆ กัน เน้นการให้ความรู้แก่ราษฎรผู้ที่จะเป็นเจ้าหน้าที่ในอนาคต ให้มีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้ตลอดจนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ใช้ระยะเวลาประมาณ ๓ ปี

๓. ขั้นดำเนินการเอง

ได้แก่ การบริหารจัดการระบบในโครงการ ให้สามารถดำเนินงานและขยายผลไปยังหมู่บ้านอื่น มีความสมบูรณ์ในตัวเอง มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้เองด้วยองค์กรในพื้นที่ภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบพื้นที่ต่อไป ใช้ระยะเวลาประมาณ ๒ ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการการเกษตร แก่ผู้สนใจทั่วไป
๒. สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้ดีขึ้น
๓. ลดพื้นที่ทำไร่เลื่อนลอยและปลูกพืชเสพติด
๔. สามารถส่งเสริมให้ราษฎรในพื้นที่มีอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง

หน่วยงานร่วมโครงการ

๑. กอ.คตร.คอยยาวฯ (ชุดโครงการทดลองเลี้ยงแกะและสัตว์ปีก ตามพระราชดำริ บ.ร่มฟ้าทอง)
๒. สำนักงานปศุสัตว์ จว.เชียงราย
๓. สำนักงานปศุสัตว์ อ.เวียงแก่น
๔. ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงภูชี้ฟ้า
๕. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕
๖. ทางหลวงชนบทเชียงราย
๗. อ.เวียงแก่น
๘. โครงการชลประทานเชียงราย
๙. แขวงทางเชียงรายที่ ๒
๑๐. อบต.ป่อ
๑๑. อบต.ต้นเต้า

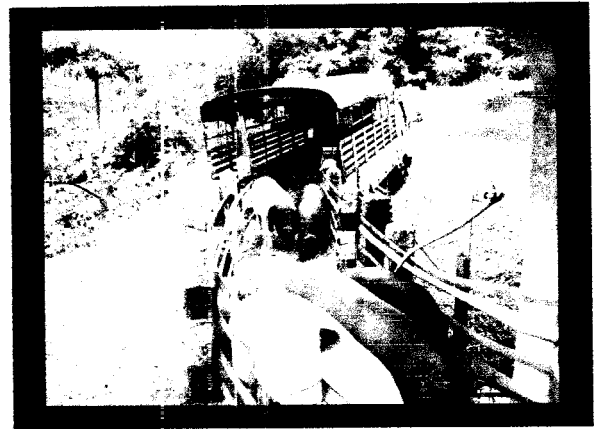
หน่วยปฏิบัติการ

ปศุสัตว์ จว.เชียงราย และ กอ.คตร.คอยยาวฯ (ชุดโครงการทดลองเลี้ยงแกะและสัตว์ปีกฯ)

แผนงานหลัก เช่น

งานพัฒนาคุณภาพชีวิตและแหล่งวิชาการ

งานส่งเสริมอาชีพเพิ่มรายได้เพื่อลดพื้นที่ทำไร่เลื่อนลอย

โครงการเลี้ยงแกะ

โครงการเลี้ยงไก่

โครงการเลี้ยงเป็ด

โครงการเลี้ยงสุกร

ผลการดำเนินงานตามแผนงานหลัก

๑. งานพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้ดีขึ้น โดยการส่งเสริมให้ราษฎร มีงานทำและมีรายได้เสริม จากอาชีพหลัก เช่นส่งเสริมการเลี้ยงไก่ , การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร , การเลี้ยงแกะ และงานปลูกไม้ผล เป็นการนำสัตว์ที่เลี้ยงและไม้ผลที่ปลูก เพื่อนำมาเป็น อาหารภายในครอบครัว ในส่วนที่เหลือก็นำไปจำหน่าย เพื่อเป็นรายได้เสริมให้แก่ครอบครัว จึงทำให้ราษฎร ในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นที่น่า พพอใจ

๒. งานส่งเสริมให้ราษฎรในพื้นที่มีอาชีพ และ เพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง เป็นการส่งเสริมให้ ราษฎร มีอาชีพเสริมจากงานด้านการเกษตร โดยการจัดเจ้าหน้าที่จากสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดเชียงราย และ และเจ้าหน้าที่ชุดโครงการ ทดลองเลี้ยงแกะและสัตว์ปีกฯ ทำการฝึกอบรม ราษฎรในการ เลี้ยงแกะ , เลี้ยงไก่ , เลี้ยงเป็ด

และเลี้ยงสุกร อย่างถูกวิธี และผลิตลูกสัตว์ต่าง ๆ เพื่อแจกจ่ายให้แก่ราษฎรในพื้นที่โครงการ และพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อนำไปเลี้ยงภายในครอบครัว เป็นอาชีพเสริม จึงทำให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นที่น่าพอใจ

โดยสรุป (ในภาพรวม)

๑. ทำให้ราษฎรในพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒. ทำให้ราษฎรในพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง มีอาชีพและมีรายได้เสริมจากงานหลักคืองาน ด้านการเกษตร

๓. ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ทำให้ราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการ และพื้นที่ใกล้เคียง มีทางเลือกในการประกอบอาชีพ เสริม เช่น การเลี้ยงแกะ การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงเป็ด และการเลี้ยงสุกร

๕. ทำให้ราษฎรในชุมชนรู้สึกมีความหวงแหนถิ่นที่อยู่อาศัย และไม่ไปทำงานนอกพื้นที่

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ปี ๒๕๕๐

๑. ขป.โครงการทดลองเลี้ยงแกะ ฯ ร่วมกับ จนท.ปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย ทำการอบรมให้ความรู้แก่

ราษฎรใน พท.โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และพื้นที่ใกล้เคียง ในการเลี้ยงสัตว์อย่างถูกวิธี , การฉีดยา และวัคซีนเพื่อป้องกัน โรคต่าง ๆ และงานอื่น ๆ ดังนี้

๑.๑ ฝึกอบรมกลุ่มเกษตรกรในการใช้ประโยชน์จากขนแกะ จำนวน ๑ กลุ่ม ๒๕ คน

๑.๒ ฝึกอบรมกลุ่มเกษตรกรในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ จำนวน ๑ กลุ่ม ๒๐ ราย

๑.๓ สาธิตการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

- สัตว์ปีก จำนวน ๒๐๐ ตัว

- ผลิตลูกสัตว์ปีก จำนวน ๓,๒๐๐ ตัว

- แกะ จำนวน ๓๐ ตัว

- ผลิตลูกแกะ จำนวน ๒๐ ตัว

๑.๔ การส่งมอบพันธุ์สัตว์ต่างๆ ให้ราษฎรในพื้นที่ นำไปทดลองเลี้ยง

๑.๕ การแจกจ่ายยาและเวชภัณฑ์ให้กับราษฎรนำไปฉีดให้กับสัตว์เลี้ยง

๑.๖ การติดตามและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคต่างๆ ของสัตว์เลี้ยง ในพื้นที่

๑.๗ การผลิตสุกรเพื่อนำส่งโรงงานแปรรูป ที่ จังหวัด เชียงใหม่

๑.๘ และการตัดขนแกะเพื่อนำส่งโครงการศิลปาชีพ ในการนำมาทอเป็นผ้าขนแกะ

๒. สถานภาพสัตว์ที่ทดลองเลี้ยง มี ๔ ประเภท ได้แก่

๒.๑ แกะ จำนวน ๓๐ ตัว

๒.๒ ไก่ จำนวน ๒๐๐ ตัว

๒.๓ เป็ด จำนวน ๑๖๗ ตัว

๒.๔ สุกร จำนวน ๒๘๕ ตัว

๓. ประโยชน์ที่ราษฎรได้รับจากโครงการฯ

๓.๑ ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ โดยการขยายผลการสาธิตการเลี้ยงสัตว์สู่การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกรได้ศึกษาดูงานการเลี้ยงสัตว์ในฟาร์ม และนำเอาความรู้ไปพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ในฟาร์ม และนำเอาความรู้ไปพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ในฟาร์ม และนำเอาความรู้ไปพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ของตนเอง สามารถพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ปีกอย่างถูกวิธี ความหลักวิชาการ สามารถลดอัตราการตายของสัตว์ปีกในหมู่บ้านได้

๓.๒ สัตว์เลี้ยงที่ราษฎรมีอยู่เดิมสามารถเจริญเติบโต ขยายพันธุ์ ให้ผลผลิตลูกสัตว์ให้ราษฎรเลี้ยงไว้เป็นอาหารในครัวเรือนอย่างเพียงพอและ สามารถจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้แก่ครอบครัว

๓.๓ ราษฎรที่ได้รับ พันธุ์ สัตว์จากโครงการ ได้แก่ ไก่ และเป็ด นำไปเลี้ยงที่บ้าน พันธุ์สัตว์ ส่วนใหญ่สามารถขยายพันธุ์ ให้ผลผลิตลูกสัตว์ เพื่อการบริโภคในครัวเรือน

๓.๔ การปฏิบัติงานด้านดูแลสัตว์ การป้องกันโรคสัตว์ของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ประจำโครงการที่ออกให้บริการด้านสุขภาพสัตว์ การรักษาสัตว์ป่วย และเขียนเขียนราษฎรถึงหมู่บ้าน ราษฎร

มีความพึงพอใจ และได้รับประโยชน์จากการบริการ

๓.๕ กิจกรรมการเลี้ยงแกะ ผลิตภัณฑ์และสนับสนุนให้ ศูนย์ฝึกอาชีพราษฎรไทยบริเวณแนวชายแดนจังหวัดเชียงราย อย่างพอเพียง และได้นำไปใช้ประโยชน์ทำผลิตภัณฑ์ได้
